

Bijdrage GroenLinks Statenfractie in Provinciale Staten d.d. 19 juni 2009 inzake de Voorjaarsnota

“In deze Voorjaarsnota is de midterm review van het collegeprogramma Nieuwe Verbindingen opgenomen. Geconcludeerd mag worden dat de uitvoering van het merendeel van de programmapunten op schema ligt.”

Zo begint het collegevoorstel, direct gevolgd door het voorbehoud dat er geen budgettaire ruimte aanwezig is voor het honoreren van prioriteiten. Het gaat even niet zo lekker met de rijks- en provinciale kas. Onze opvatting over het handelen van het kabinet in deze moge genoegzaam bekend zijn. Wellicht is er na het signaal van de EU-verkiezingen bij het kabinet bereidheid om ook naar de zeer redelijke wensen te luisteren van collega-overheden. De afstandelijke wijze waarop het kabinet regeert c.q. dicteert doet ook Zeeland geen goed. Topfinancier Wouter Bos lijkt zo langzamerhand erger te worden dan Zalm. Het brengt mij tot de gedenkwaardige gedachte dat ik heimelijk begin te verlangen naar een terugkeer van Zalm. Hij kon zo heerlijk breeduit lachen en dat mis ik bij onze, nee jullie Wouter.

Ook Zeeland leeft in de gevolgen van de internationale economiecrisis wat soms ook een emotioneel probleem is. Dat bepaalt mede het economische klimaat. Maar er is natuurlijk ook de realiteit van het minder. Minder groei en minder banen. Het college heeft goed ingespeeld op de crisis door direct met betrokkenen in overleg te gaan. Geen overhaaste maatregelen, maar eerst luisteren. Wat leeft er en hoe kunnen wij daarop inspelen. Dat leidde in de afgelopen commissievergadering tot instemming met het in gang gezette beleid. Probleem is dat gemeentebesturen –zie de evaluatie- zich nog niet in alle opzichten coöperatief opstellen.

Het bericht dat een toonaangevend bedrijf als Morres nu vecht voor een doorstart is ook bij ons hard aangekomen. Wij zijn er nog niet!

Duurzaam

Een goed antwoord op de kredietcrisis is groene groei. Alles wat wij nodig hebben zit in de natuur! De biobased economy. Tot degenen die grote mogelijkheden zien behoort **Herman Wijffels**. Zijn droom is om voor de energievoorziening in hoge mate zelfvoorzienend te worden.

De GroenLinks fractie prijst zich gelukkig, dat het college voor die weg heeft gekozen.

In het collegeprogramma staat vermeld, dat Delta NV aangesproken zal worden op onder meer resultaten op het gebied van rendement, duurzaamheid en leveringszekerheid. Dat laatste zal zeker het geval zijn, ondanks de splitsingswet. Regelgeving waarvan achteraf gezegd kan worden dat het allemaal wellicht wat overhaast is gebeurd. De belangrijkste randvoorwaarde waaraan voldaan moet worden is de structurele compensatie voor aansluitdichtheid. De toezegging van de gedeputeerde, dat ook bij een negatief oordeel over de randvoorwaarden van de NMA er geen risico is, stelt ons vooralsnog gerust.

Maar voorzitter laten wij zeer zuinig zijn op ons netwerk dat tot de beste van de wereld behoort! Hoe dan ook, het ligt klaar voor groene energie en op dat gebied heeft Nederland na de transitiefase dan een voorsprong.

Delta heeft v.w.b. duurzaamheid een behoorlijk dubbele agenda. Alleen de fabricage van zonnepanelen maakt Delta niet duurzaam. Het hinken op twee gedachten (duurzaam en kernenergie) maakt Delta verdacht. Duurzame energie heeft een aanzienlijk hoger rendement dan de door Delta voorgestane kernenergie. Er is meer te halen / verdienen uit duurzame energiebronnen (zo'n) 30% dan uit een extra kerncentrale met 5%.

- Kan de gedeputeerde ons uitleggen hoe Delta wordt aangesproken op de resultaten van rendement en duurzaamheid?

Met het voeren van een onduidelijke duurzaamheidspolitiek door Delta wordt geen recht gedaan aan het collegeprogramma. Ook Delta moet mee blijven doen in de groenblauwe oase. Zo niet, dan zal het bedrijf zich langzaam maar zeker vervreemden van de Zeeuwse samenleving.

Waarom zet Delta niet primair in op ons idee om 'Petten' hier naartoe te halen in combinatie met het ZRTI? Dat is **a.** iets waar veel draagvlak voor is; **b.** scheidt honderden banen; **c.** is goed voor onze kenniseconomie en **d.** is in belang van de volksgezondheid.

WCT

Groen! Vlaanderen en GroenLinks Zeeland hebben onlangs de nieuwe green deal uitgebracht. U heeft allen een exemplaar ontvangen. Door het uit micro-economische overwegingen langs elkaar heen werken is er een overcapaciteit ontstaan aan containerruimte. Hoe spelen wij daarop in vanuit het Zeeuwse?

Een knellend probleem blijft vooralsnog wel of geen WCT. GroenLinks vindt het issue wel of geen WCT eigenlijk een verkeerde benaming van het probleem. Wel of geen WCT is niet het probleem! Het probleem is een antwoord te vinden op de echte marktpositie van de Vlissingse haven in de Hamburg - le Havre range. GroenLinks heeft daar (mag ik zeggen) veel onderzoek naar gedaan en komt tot de conclusie dat die marktpositie er een is van maximaal 4 miljoen containers op de kade. Vanuit die primaire vraag moet de haven van Vlissingen-Oost beoordeeld worden. Het is een bekend gegeven dat havenbaronnen ieder meter kade willen kopen ten koste van het nationaal landschap om zo alleen hun positie te verbeteren. Dat heeft er toe geleid dat er inmiddels een overkill aan kaderuimte voor containers is binnen de driehoek Rotterdam - Antwerpen - Vlissingen. Dit wordt nog eens extra pijnlijk zichtbaar gemaakt door de kredietcrisis. De roep om een afgeronde m.e.r.-procedure en MKBA kan die duidelijkheid geven.

- Een van de belangrijke vragen die beantwoord moet worden is, waarom het MER 2001 uitging van 'slechts' 1.5 mln. containers op een kade van 2,6km terwijl de startnotitie spreekt van 2 tot 2,5 mln. op een kade van 2km. Het CPB rekent voor 2km kade 3.150.000 TEU. Ik vraag het college deze vraag te beantwoorden bij de behandeling van het MER. Kunt u dat toezeggen?

Natuurontwikkeling

Wij maken ons zorgen om natuur in de Westerschelde, maar direct daarmee samenhangend ook om de natuurontwikkeling in Zeeuws-Vlaanderen: projecten als Perkpolder en Waterdunen geven een nieuwe draai aan de economie in Zeeuws-

Vlaanderen. De kwaliteiten van dat prachtige deel van Zeeland worden nog eens benadrukt met struinnatuur, wandelgelegenheden, een jachthaven en vakantie vieren of zelfs wonen in de natuur. Dus ziet GroenLinks graag dat Zeeuws-Vlaanderen nu snel kan gaan genieten van de voordelen van natuur - zit er schot in de zaken? Natuur is drager van onze Zeeuwse economie, zegt Rinnooy Kan - vandaar dat er zoveel toeristen en randstadpendelaars komen. Laten we er ons voordeel mee doen! Daarnaast willen we het college vragen ook blijvend aandacht te hebben voor de andere deltawateren: bijvoorbeeld *zandhonger* vreet elk jaar letterlijk hectares Oosterschelde, maar de urgentie lijkt in den Haag nog niet zo te leven - gaat er wat gebeuren op *korte* termijn?

Dat er gewerkt gaat worden aan *communicatie* over de deltawateren doet ons uiteraard geweldig goed. Misschien wilt u dan *Natura 2000* meenemen. Er blijken zelfs statenfracties te zijn, die niet weten dat Natura 2000 staat voor de kroonjuwelen van onze Nederlandse natuur, dat het geen nieuwe bedreiging is, maar een kwaliteitszegel op bestaande natuur met zijn al láng bestaande bescherming. Ook hier kunnen we in Zeeland zoeken naar een goede combinatie van people, profit én planet!

Het Waterschap Zeeuws-Vlaanderen heeft natuurontwikkeling bedacht in de Westerschelde middels het aanleggen van strekdammen. Of er daarbij sprake kan zijn van verhoogde stroomsnelheden door het smaller maken van de rivier is niet onderzocht. De tanker die vorige week op het strand werd geduwd had daar een beetje last van, maar ach...

Dank aan het waterschap dat zij ook natuurontwikkeling hebben voorzien op de plaats waar ZSP de WCT heeft bedacht. Ik ben het waterschap daar voor eeuwig dankbaar. Ik ga ze nog missen! Het kabinet heeft die optie overgenomen en zal vervolgens veel studie moeten doen waar het een en ander mogelijk kan zijn. Ik verzeker u dat dat nog heel lang kan duren.

Inherent aan dit besluit is of de toegezegde gelden voor de Sloe- en Tractaatweg nog wel naar Zeeland toekomen. Gedeputeerde Poppelaars heeft in de commissie meegedeeld, dat hij gaat overleggen in het Haagse en dat (uiteraard) zijn inzet zal zijn die gelden te behouden. Maar ook gelet op de escapades van minister Bos, valt het te betwijfelen of het kabinet de toezegging aan Zeeland nakomt. Of wordt het net zo'n toezegging als voor de N57? Met veel bravoure werd aangekondigd dat het geld er is, waarop de provincie alsnog vele miljoenen mag meefinancieren. MdV, als dat hier het geval mocht zijn hebben wij – Zeeland - een probleem. GroenLinks sluit dat scenario op voorhand niet uit. De onnavolgbare stappen in deze van kabinet en Kamer hebben Zeeland vooralsnog alleen maar onzekerheid gegeven. Geen natuurontwikkeling, het beloofde geld is niet geoordeeld en de 3^e verruiming staat wellicht ter discussie. Er dreigt een scenario dat de weg van en naar Zeeuws-Vlaanderen zo meteen eindigt bij de tunnel van Sluiskill. Ik heb kill voor deze keer met twee l's geschreven. Wel een mooie tunnel, maar gaat de achterliggende infrastructuur aanstonds ontbreken?

- Graag een reactie van het college.

Collegeprogramma

De WCT en de natuurontwikkeling zijn twee punten uit het collegeprogramma die nog om een oplossing vragen. Daar teken ik bij aan dat natuurontwikkeling op het bordje van de minister van LNV ligt, maar Zeeland en met name Zeeuws Vlaanderen wel raakt.

GroenLinks kijkt zo halverwege de periode met genoeg terug op hetgeen bereikt is. Loodzware klussen zijn geklaard. Ik noem er een paar: het toegankelijker maken van natuur; de energienota; vooralsnog het behoud van de RA en de HZ; dat de Tour de France en de Giro door Zeeland komen vinden wij wel leuk, maar in hoeverre dat bijdraagt aan onze economie???

Niet onvermeld mogen de inspanningen van onze CdK blijven. In de eerste plaats haar inspanningen voor de veiligheid op en rond de Westerschelde. Haar oproep om iedere Zeeuw tot ambassadeur te maken heeft gewerkt en werkt nog steeds. Zij zet zich onverminderd in voor het op de kaart zetten van Zeeland.

Kortom, het college is er in geslaagd om naast de gewone dagelijkse huishoudelijke zaken ook grote klussen met goed resultaat te beëindigen. Ik constateer dat dit beleid door de brede steun in de staten weerklank vindt.

Duaal

De Staten moeten zich duaal opstellen. Dat was het onderwerp onlangs in een discussie. Maar het leeft niet erg of het komt niet altijd zo over. Wij zullen vandaag een kleine bijdrage leveren aan dit primaat van de staten. Ten aanzien van de meerkosten voor het Veerse deel van de N57 willen wij instemmen met het collegevoorstel, echter met een beperking. De gouden randjes moeten er af! Wat ons betreft kan het tracégedeelte langs Middelburg aangelegd worden als een tweebaans 80km-weg. Zie ook de eerder door de staten aangenomen motie inzake 80km. Verder moet er waar mogelijk bezuinigd worden op dat tracé. In tijden van schaarste kan het niet zo zijn dat wij de Haagse tekorten in alle opzichten wegwerken.

- Wij hebben hiervoor een **amendement** gemaakt.

Verder zullen wij een aantal wijzigingsvoorstellen steunen bij het agendapunt waterschappen. Ons standpunt daarover moge genoegzaam bekend zijn. Maximale democratie in de functionele democratie. Dat is meer dan nodig, alhoewel er geen sprake is van echte democratie. Het rapport over de evaluatie van de waterschapsverkiezingen bevestigt dat nog eens. Een zelfverheerlijkend rapport geschreven door trouwe oudgedienden. Geen enkele zelfreflectie en ik voorspel u: de Kamer zal het in meerderheid juichend goedkeuren. Zo worden verkiezingen, gehouden buiten de Kieswet om, gelegaliseerd. Onwerkelijk en onbegrijpelijk.

Spoorverbindingen

In de voorjaarsnota vraagt u aandacht voor de spoorverbinding Zeeland-Antwerpen. Onze vraag is daarbij de problematiek te betrekken genoemd in onze nota "Een groene New Deal". Een 'dedicated' spoorlijn van Rotterdam naar Antwerpen, aanleg van de VEZA (tracé van Toine) en de Antwerpse containers via de Betuwelijn naar het Oosten: Optimaal maatschappelijk rendement. Ook Zeeland is er bij gebaat dat

spoorverbindingen optimaal worden gebruikt. Dat kan door over de grenzen heen te kijken en niet tegenover, maar naast elkaar te staan in het beschermen van het onvervangbare Nationale Landschap.

- Graag uw reactie.

Werkgelegenheid

De economische recessie zal een zware wissel trekken op de Zeeuwse werkgelegenheid. De toeristische sector is daarbij belangrijk. Het is voor ons onbegrijpelijk dat het Waterschap Zeeuwse Eilanden in dat opzicht zo ondoordacht is omgegaan met de strandsuppleties bij Vlissingen / Dishoek. Excuus: de bodemgesteldheid en oorlogsmateriaal. De GroenLinks-fractie kan zich op geen enkele manier voorstellen dat het waterschap vooraf geen onderzoek heeft gedaan naar de bodemgesteldheid. Wij kunnen ons al helemaal niet voorstellen dat het waterschap nog nooit van de Tweede Wereldoorlog heeft gehoord en de zware gevechten daardoor in Zeeland. Gevolg: een slordig en deels onbruikbaar strand in het hoogseizoen.

- Heeft het college het waterschap hierover aangesproken en zo ja met welk resultaat?

Conclusie midterm review

U concludeert dat de uitvoering van het collegeprogramma goed op stoom ligt. Wij onderschrijven dat, maar of stoom nu de meest duurzame vorm van energieopwekking is betwijfelen wij. Kortom: er is nog jaren werk voor het college. Wat ons betreft blijft het college onder duurzame (hoog)spanning gewoon doorwerken.

Deze voorjaarsnota geeft een beeld dat wij enige tijd geleden niet voor mogelijk hadden gehouden. Nu komt het er op neer dat wij na moeten gaan denken over het afstoten van taken: de kerntakendiscussie. Niet dat wij dat willen, maar Den Haag dwingt ons daartoe. Wij betreuren het in hoge mate, dat het kabinet niet inzet op het stimuleren van onze economie door geormerkt geld toe te voegen aan het provinciefonds. Dat geeft meer mogelijkheden voor cofinanciering. Het alternatief is de kerntakendiscussie. Wij kiezen daar noodgedwongen voor. Vooruitlopend op de kerntakendiscussie het volgende. Er bestaat een onlosmakelijke verbondenheid van economie, ecologie en sociaal domein: we kunnen geen beleid maken als we de bevolking daar niet bij betrekken. Een paar voorbeelden: OV, ruimtelijke ordening, economische ontwikkelingen moeten gebaseerd zijn op wat de mensen nodig hebben, op wat in Zeeland leeft en mogelijk is. Het sociale domein per definitie schrappen omdat het rijk de knip sluit, is alle basis onder je beleid wegslaan. Er zal dus gezocht moeten worden naar vormen waarin alle verantwoordelijken samen komen tot een gedegen sociale basis onder het totale beleid.

Er moet ook naar alternatieven worden gezocht: Niet alleen vanwege het geld, maar ook om de kenniseconomie te stimuleren moeten we echt naar de Europese Kaderprogramma's voor onderzoek en ontwikkeling kijken. En andere thematische Europese fondsen.

De GroenLinks-statenfractie stemt in met de voorjaarsnota en wenst het college moed en wijsheid toe voor de komende periode.